

Hernach volget das geheim Lerbüch Mans
Stamens vnd Namens des Erlichen vnd altlob-
lichen fuggerischen Geschlechts. aufgericht A^o 1545.

Ihesus

Sirach

RESPICITE AD GENERATIONES ANTI-
QVAS ET VIDEET NVM QVIS SPERANS IN DO-
MINVM CONFVSVS AVT IN TIMORE ILLIVS
PERMANENS DERELICTVS SIT. ECCLE. II.

IL-KTIEB TA' BIN SIRA

Fr Charles Buttigieg

“Il-biża’ tal-Mulej hu glorja u kburija, hu ferh u kuruna ta’ hena. Il-biża’ tal-Mulej iferraħ il-qalb, u jnissel ferh, hena u ħajja twila.” (Bin Sira 1:11-12)

Il-Ktieb ta' Ben Sira

Dan huwa wiehed mill-Kotba tal-Gherf li huwa importanti hafna. Tant kien importanti fil-bidu tal-Knisja li kien jintuża fil-katekezi u fit-tagħlim morali. Fih tagħlim għal kull persuna ta' kull età speċjalment għaż-żgħażaġh biex isibu l-gwida tat-tagħlim f'hajjithom. Dan il-ktieb tal-knisja kien jintuża hafna fil-liturġija speċjalment fil-liturġija tal-kelma ta' Alla, u użat fl-

istruzzjoni lill-katekumeni. U għalhekk jissejjaħ ukoll bl-isem tal-Ekklesjastiku, *liber Ecclesiasticus* kif sejjahlu San Ċiprijanu f'nofs it-tielet seklu. Il-Lhud isejnhulu *Sefer Musar* għaliex iharsu lejha bhala ktieb tad-dixxiplina. Il-ktieb huwa msejjaħ ghan-nannu tal-awtur li kien jismu 'Sira'; bil-Lhudi: 'Sira' u bil-Grieg 'Sirach' u għalhekk fil-Malti 'Sirak', iżda fl-original huwa 'Sira'. Il-Lhud u l-Protestanti ma aċċettawhx bhala ktieb ispirat.

L-Awtur tal-Ktieb

Proprijament il-kittieb kien Ġesù *Jesugħa* bin Eleazar Bin Sira. Mela suppost innejhu l-ktieb bhala ta' Iben Bin Sira. Kien bniedem gharef hafna, kien jghix f'Ġerusalem fejn aktarx kien fetah skola għall-istudenti u d-dixxipli tiegħu. Huwa kiteb il-ktieb bil-Lhudi għall-habta tas-sena 180 Q.K. Illum ghandna madwar żewġ terzi misjubin ta' dan it-test Lhudi. In-

neputi kien għamel traduzzjoni bil-Grieg madwar xi ħamsin sena wara ġewwa l-Egittu. Ħafna verżjonijiet huma bbażati fuq din it-traduzzjoni Griega li mhix l-oriġinali. Żgur li l-ktieb oriġinali nkiteb qabel il-gwerra tal-aħwa Makkabin għaliex il-ktieb isemmi żmien ta' ċerta armonija minkejja li kien hemm l-influenza ġdida, dik ellenistika, jġigifieri l-influss tal-kultura Griega fuq il-Ġudaizmu. Dak in-nhar l-art ta' Ġuda kienet tinsab taħt il-ħakma tas-slaten Selewkin u ħafna Lhud kienu qegħdin jingibdu lejn it-tagħlim u d-drawwiet Griegi. Il-Griegi kienu mkabbrin bl-għerf li kellhom iżda Bin Sira saħaq li kull għerf ġej minn Alla: "Kull għerf ġej minghand Alla u qiegħed dejjem miegħu" (1:1).

Messaġġ tal-Ktieb

Il-ktieb, wara d-daħla, fih ħafna twissijiet biex wieħed jgħix ħajja retta u tajba 'l bogħod minn dak li hu ħażin (minn kap 2 sa 42), imbagħad għandu serje ta' kapitli li fihom

kliem ta' tiffhir lil diversi persunaġġi tal-Antik Testament u qassisin ta' Israel (kap 42 sa 50). Fl-aħħar hemm twissija oħra u talba fil-kapitli 50 u 51.

It-tagħlim l-iktar importanti huwa dwar il-bidu tal-għerf u l-biża' ta' Alla: "Il-biża' tal-Mulej hu glorja u kburiya, hu ferħ u kuruna ta' hena. Il-biża' tal-Mulej iferrah il-qalb, u jnissel ferħ, hena u hajja twila (1:11-12). L-għerf bħal missier jgħallem lil uliedu u jurihom it-triq tas-sewwa u dik ġusta: "L-Għerf igħallem lil uliedu u jwissi lil dawki li moħħhom fih" (4:11). Dan hu l-veru għerf li għandu jimxi warajh il-bniedem "min jobgħod it-twiddib miexi fi triq il-midneb, iżda min jibza' mill-Mulej jerga' lejha bil-qalb" (21:6). Min ihobb tassew lil Alla jaħrab id-dnub u bħala ħlas ikollu ħajja twila mimlija ġieħ u hena. Il-liġi ta' Alla hi bħad-dawl li tmexxi lill-bniedem lejn il-għerf veru. Li wieħed josserva l-kmandamenti huwa verament għerf ta' Alla għaliex din hija r-rieda tiegħu: "Uliedi isimgħu

minni, jien missierkom; aghmlu kif ngħidilkom jien biex issalvaw"(3:1). Alla hu Missier li għandna dejjem inħarsu lejha u nitolbuh bħala missier tagħna. Huwa Alla li lest li jaħfer id-dnubiet tagħna. Fost id-dnubiet Bin Sira isemmi: l-injoranza, il-gideb, id-dagħa, t-tbahrid, l-adulterju, il-qtil, is-serq, l-għira u r-regħba: "Hemm kliem li jwassal fil-mewt; mhux li qatt ma jinstab f'nisel Ġakobb!" (23:12).

L-imħabba lejn Alla tidher ukoll fl-għajjnuna li wieħed jagħti lil min hu fil-bżonn. Bin Sira juri l-ġid li johroġ mill-karità; bħalma l-ilma jitfi in-nar hekk il-karità tpatti għad-dnubiet: "L-ilma jitfi n-nar iħeggeġ, u l-karità tħallas għad-dnub" (3:30).

Biex inħobbu lil Alla mhux biżżejjed li mmorru fit-tempju u noffrulu l-vittmi fuq l-artal, l-ewwel jeħtieġ li nobdu l-liġi tiegħu. L-isbaħ sagrificċju li tista' toffri lill-Mulej hija ħajja tajba, ħajja mfassla fuq il-ħarsien tal-kmandamenti: "Min iħares il-liġi jkun qed

jaghti hafna ghotjiet u min mohhu fil-kmandmenti jkun qed jagħmel debħa tas-sliem” ((35:1).

Għalhekk kif nistgħu naraw it-tagħlim ta’ Jesugħa bin Eleazar bin Sira huwa tagħlim dejjem attwali u jolqot lil kull nistrani miexi wara Ġesù.

Bibliografija

Adams, Samuel L. *Wisdom in Transition: Act and Consequence in Second Temple Instructions.* Supplements to the Journal for the Study of Judaism 125. Leiden 2008.

Dihi, Haim. “Amoraic Hebrew in the Light of Ben Sira’s Linguistic Innovations.” in

Conservatism and Innovation in the Hebrew Language of the Hellenistic Period: Proceedings of a Fourth International Symposium on the Hebrew of the Dead Sea Scrolls & Ben Sira, ed. Jan Joosten and Jean-Sébastien Rey, Studies on the Texts of the Desert of Judah 73. Leiden 2008, 15-27.

Peursen, Wido Th. van. “Review: Pancratius Beentjes, ‘Happy the One who Meditates on Wisdom’ (Sir. 14,20): Collected Essays on the Book of Ben Sira.” *Journal for the Study of Judaism* 39/1 (2008) 90-92.

Egger-Wenzel, Renate. “Ein neues Sira-Fragment des MS C.” *Biblische Notizen* 138 (2008) 107-114.

Winter, Michael M. “Theological Alterations in the Syriac Translation of Ben Sira.” *Catholic Biblical Quarterly* 70/2 (2008) 300-312.

Klawans, Jonathan. “Sadducees, Zadokites, and the Wisdom of Ben Sira.” in *Israel’s God and Rebecca’s Children; Christology and Community in Early Judaism and Christianity. Essays in Honour of Larry W. Hurtado and Alan F. Segal*, ed. David B., Waco, Tex 2007, 261-275.